

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Лышъхьэм иофшлэгъу зэлуклэгъухэр

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу Тхьаклушынэ Аслъан АР-м и Прокурор шъхьалэ хъунымкIэ зикандидатурэ къагъэлъэгъогъэ Василий Пословскэмрэ джыдэдэм прокурорым ипшъэрлэхэр зыгъэцкIэрэ Сергей Губинимрэ тыгъуасэ Иофшлэгъу зэлуклэгъу адырилагъ. АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, АР-м и Лышъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипашъу Владислав Федоровыр ащ хэлэжъагъэх.

Адыгеим игъэцкIэлкIо хэбзэ органхэмрэ прокуратурэмрэ яло зэхэлъэу зэрэздэлэжъэхэр тапэкIи лыгъэкIотэгъэным, УФ-м изаконодательствэ къыдилыгъэрэ лъэныкъо пстэури гъэцкIэгъэным ыкIи республикэм изакономикэ хэхъоныгъэхэр

ышIынхэм афэшI зикандидатурэ къагъэлъэгъогъэ В. Пословскэм бэкIэ зэрэщыгугъыхэр Тхьаклушынэ Аслъан къыхигъэщыгъ. АщкIэ АР-м и Правительствэ къытефэрэр зэкIэри ыгъэцкIэным, прокуратурэм сыд фэдэ лъэныкъокIи Iэ-

пылэгъу къыфэхъуным, язэпхыныгъэ агъэпытэзэ ыпэкIэ лыкIотэнхэм зэрэфэхъазырхэр Лышъхьэм къылуагъ.

ПшъэдэкIыжъэу ыхъыщтыр къызэрэгурьорэр ыкIи ащ дакIоу амалэу илэмкIэ республикэм ишлуагъэ ригъэкIыным, цыхъуу къыфашIыгъэр къыгъэщыпкъэжыным Иоф зэрэдишIэщтыр мыщ дэжым Василий Пословскэм къыщыхигъэщыгъ. Адыгеим исоциальнэ-экономическэ зытет зыфэдэм, ащ хэхъоныгъэу ышIыхэрэм зызэрашIыгъэзэгъэр ыкIи ащ осэшIу зэрафишIырэр къылуагъ.

БгъуитIум яло зэхэлъэу, язэпхыныгъэ агъэпытэзэ Иоф зэдэшIэным зэрэфэхъазырхэр зэлуклэгъум клэух зэфэхъысыжъ фэхъугъ.

АР-м и Прокурор шъхьалэ илэнатIэ IугъэхъэгъэнымкIэ къагъэлъэгъогъэ В. Пословскэм икандидатурэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатхэр хэлплэщтых.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Иофыгъо зэфэшъхьафхэм атегушылагъэх

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу Тхьаклушынэ Аслъан АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм хэхъэрэ фракциеу «КIПРФ-м» и депутатхэу Евгений Саловым, Матыж Аслъан, Тамара Борчаковская, Валерий Сороколет, Иван Бормотовым тыгъуасэ Иофшлэгъу зэлуклэгъу адырилагъ. АР-м и Парламент и Тхьаматэу Федор Федорко ащ хэлэжъагъ.

Непэрэ мафэхэм республикэм исоциальнэ-экономическэ зытет

зыфэдэм, гъэхъагъэхэм, гумэкIыгъоу, шыклагъэу шылэхэм, тапэкIэ зэрэздэлэжъэн альэкIышт лъэныкъохэм ахэр атегушылагъэх. Гъэсэныгъэм ыкIи медицинэм ясистемэхэм хэхъоныгъэхэр ягъэшIыгъэнхэр, туризмэм зегъэушъомбгъугъэныр, ЖКХ-м ылъэныкъокIэ шыIэ гумэкIыгъохэр дэгъэзыжыгъэнхэр республикэм игъэцкIэлкIо хэбзэ органхэм и депутатхэм ипшъэрлэ шъхьалэу джырз уахгъэ зэрэщытыр къалуагъ.

Мы аужырэ илээсхэм Адыгеим изакономикэ хэхъоныгъэу ышIыгъэхэм АР-м и Лышъхьэ клэклэу къатегушылагъ. Джаш фэдэу коммунистхэм зэлуклэгъум къышIалэтыгъэ упчIэхэм зэрахэлплэщтыр, ахэр зэшIохыгъэх хъуным анаIэ зэрэтырагъэщтыр республикэм ипашъэ иклэухым къылуагъ.

Мы мэфэ дэдэм фракциеу «Справедливая Россия» зыфиорэм и депутатхэм Тхьаклушынэ Аслъан алукагъ, Иофыгъо зэфэшъхьафхэм ахэр атегушылагъэх.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

ХэдзакIохэм яфедэхэм якъэгъэгъунэн ишъыпкъэу зэрэпылтым, муниципальнэ лIыкIо органхэм яхабзэхэр зэрэлыгъэкIуатэрэм ыкIи илээсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу гъэсэныгъэм иоф зэрэфэлажъэрэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Закон. Пшъэрыль. Цыфыгъ» зыфиорэр фагъэшъошагъ Конова Нелли Федорыпхъум, муниципальнэ образованиеу «Мыекъопэ районым» ина-роднэ депутатхэм я Совет и депутат.

Илээсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу псэолъэшIыным зэрэхлажъэрэм, хэдзакIохэм яфедэхэм якъэгъэгъунэн ишъыпкъэу зэрэпылтым ыкIи общественнэ-политикэ ИофшIэным чанэу зэрэхлажъэрэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Закон. Пшъэрыль. Цыфыгъ» зыфиорэр фагъэшъошагъ Ягъумэ Нухъэ Сулейман ыкIом, ООО-у фирмэу «Гарантия» зыфиорэм игенеральнэ директор.

Илээсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фыриIэу Иоф зэришIэрэм, хэдзакIохэм яфедэхэр ишъыпкъэу къызэригъэгъунэрэм ыкIи общественнэ-политикэ ИофшIэным чанэу зэрэхлажъэрэм афэшI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тамыгъэу «Закон. Пшъэрыль. Цыфыгъ» зыфиорэр фагъэшъошагъ Барцо Асланчэрыш Шумафэ ыкIом, муниципальнэ образованиеу «Бжыхъэбжоеж къоджэ псэупIэм» хэхъэрэ къуаджэу АдыгеякIэм иадминистратор.

Законностым игъэпытэн, цIыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яфедэхэмрэ якъэухъумэн ялахэ зэрэхашIыхъэрэм ыкIи Мыекъопэ гарнизон дзэ судыр зызэхашагъэр илээс 15 зэрэхъурэм япхыгъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхылы афагъэшъошагъ:

— Чибизов Владимир Виктор ыкIом, Мыекъопэ гарнизон дзэ судым итхъаматэ;

— Подольский Роман Владимир ыкIом, Мыекъопэ гарнизон дзэ судым исудья.

Зэхэсыгъо илагъ

Гъэсэныгъэм исистемэ нахъышIу шIыгъэным пае рахъухъэгъэ ИофшIабызэхэр зэзыгъэфэрэ Координационнэ советым тыгъуасэ зэхэсыгъо илагъ.

А лъэныкъомкIэ 2012-рэ илээсым ашIэн фаем къытегушылагъ АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу Беданыкъо Рэмзан.

Ащ къыкIэлтыкIоу къэгущылагъэх Адыгэкъалэ, Коцхъэблэ ыкIи Тэхъутэмкъое районхэм ялIыкIохэр.

Красногвардейскэ районым иадминистрации ипашъэ иапэрэ гуадзэу Анна Федорко ипсалъэ 2011-рэ илээсым федеральнэ

бюджетым къыкIи районым къы-лэкIэхъэгъэ ахъщэр зэрагъэзе-кIуагъэм фэгъэхыгъагъ. Ащ ыуж къэгущылагъэх Мыекъуа-пэ иадминистрации гъэсэныгъэмкIэ и Комитет ипашъу Любовь Дубовская, Мыекъопэ районымкIэ Лариса Рыбалко ыкIи нэмыкIхэр.

Зэхэсыгъор зэрэкIуагъэр нахъ игъэкIотыгъэу къыхэты-тышт.

(Тикорр.).

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иябгъонэрэ зымычэзыу зэхэсыгъо 2011-рэ илээсым тыгъэгъазэм и 12-м зэлуга-гъагъ.

Зымычэзыу зэхэсыгъом мы къыкIэлтыкIорэ Иофыгъохэм шатегушылэщтых: Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ иполномочиехэр А. К. Тхьаклушынэм фэгъэзэгъэнхэр ыкIи В. М. Пословскэр Адыгэ Республикэм и Прокурорэу гъэзэфэгъэным дегъэштэгъэныр. Зэхэсыгъор сыхъатыр 13.00-м Жуковскэм иурам тет унэу N 22-м зэхэсыгъохэр зыщыкIорэ Залышхоу хэтым щаублэщт.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Федор ФЕДОРКО

Япшъэрылъхэр агъэцэкIэнхэм фэхъазырых

Тигъэзет кызырэхиутыгъэу, УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатхэм яхэдзынхэу блэкIыгъэ тхъауафэм шыагъэхэм ауж партией «Единэ Россием» и Адыгэ шъолъыр къутамэ иллыкIохэу, ащ испискэ пэрытныгъэр шызылыгъыгъэхэу АР-м псауныгъэр къэхъумэгъэнымкIэ иминистрэу Нэтхъо Разыет, АР-м и Парламент идепутатэу Ирина Ширинэу икIи партием игъэцэкIэкIо комитет ишъолъыр къутамэ ипашъу АфэшIэгъо Рэмзан пресс-конференцие къатыгъ.

Пстэумэ апэу «Единэ Россием» цыхъэ фэзышIи зымакъэ фэзытыгъэхэм лъэшэу зэрэфэрэзэхэр ахэм кыхагъэщыгъ. АфэшIэгъо Рэмзан мы илътэсым игъэтхэп мазэ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынхэу шыагъэхэм кIэхэу афэхъугъэхэм къаригъапшэзэ, нэбгырэ мин 70-рэ фэдизкIэ нахыгъэу тыгъэгъазэм и 4-м шыагъэм хэдзакIохэр зэрэхэлэжьагъэхэр, «Единэ Россием» зымакъэ фэзытыгъэхэр нэбгырэ мин 36-кIэ зэрэнахыбэр кыхыгъэщыгъ.

— Къэралыгъоми республикэми ащыпсэурэм янахыбэм мы партием амакъэхэр зэрэфатыгъэхэм УФ-м и Президентрэ Правительствэм ипашэрэ рахыжьыгъэ курсым зэрэдырагъаштэрэр къеушыхаты, — кыIуагъ ащ.

Нэужым журналистхэм яупчIэхэм джэуапкэр къарытжыгъэх.

УПЧIЭ: Адыгэ РеспубликэмкIэ УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатэу кIоштыр хэтэ?

АфэшIэгъо Рэмзан: Законным кызырэдилыгътэрэмкIэ, хэдзынхэм кIэхэу афэхъугъэр гъэзетхэм кыхамыутэу ащ игугъу пшIын уфитэп. Тыгъэгъазэм и 9-м нахыжьэу ар къэнэфэштэп.

УПЧIЭ: Бзылфыгъэхэм зафэсэгъазэ, шъо шъуфэхъазыра ащ фэдэ пшъэрылътэм?

Нэтхъо Разыет: УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутат хуынымкIэ тикандидатурэхэр кызытэгъэуцохэм ащ фэдэ пшъэрылътэпэкIэ зэрилътэм тыфэхъазырыгъ. Адыгеим ибзылфыгъэхэм я Союзэу сикандидатурэ кыдэзгъэштагъэм сызэрэфэрэзэр къасIомэ сшIоигъу. Мары Кошхъэблэ районым ихэдзакIохэм япроцент 87-мэ, Шэуджэн районымкIэ процент 79-мэ, Мыекъяуапэ ихэдзакIохэм япроцент 48-мэ... амакъэхэр «Единэ Россием» фатыгъэхэщ, ахэм цыхъэу къытфашIыгъэр къэдгъэ-шъыпкъэжыныр типшъэрылътэ шъхьаI. Народнэ Фронтным ихэдзынхэр республикэм зыцэкIохэм цIыфхэр зыгъэгумэкIыхэрэр, шыкIагъэу алъэгъухэрэр, хэкIыпIэу алътэгъэхэрэр кытIагъэIэсыгъэхэщ, ахэр кыдэтлътэнтхэ, зэрэдгъэгугъагъэхэр дгъэцэкIэжынкъэ фае. Адыгеим шыпсэхэрэр къэтымыгъэпцIэжынкъэм тыпылътэп.

УПЧIЭ: Нэтхъо Разыет сиупчIэ фэгъэзагъ. «Единэ Россием» районхэм мымакIэу процентхэр кызырацыхыгъэр мары кэпIуагъ. СыдыгъокIи Адыгеим икъэлэ шъхьалэ а процентхэр шынахъ макIэх. Сыда о уишIошIыкIэ ар зытэхъухэрэр?

Нэтхъо Разыет: Сэ сшъхъэкIэ сшIошIи укыкIэупчIэмэ... Партиехэм зэкIэми хэдзынхэм ахэлэжъэнхэу амал зэрыагъэр шъошIэ. Ахэм якъутамэхэу Адыгеим шыагъэхэм япашэхэм районхэм анахъэу, республикэм икъэлэ шъхьалэ нахъчанэу Iоф шашIагъэу пIони плъэ-кIышт. Ащ нэмыкIэу... Непэ псэупIэ-коммунальнэ сферэм иIофыгъохэр анахыбэу къэлэдэхэр зыгъэгумэкIыхэрэм ащышых. А Iофыгъор дзэгъэзыжынкъэу къэзыгъэгугъэгъэхэ партиехэм амакъэхэр афатыхи, ащкIэ яшIошIхэр къыраIотыкIыгъэнхэки хуы. «Единэ Россием» псэупIэ-коммунальнэ хызмэтым иIофыгъохэр кыуухыагъэхэу пIон плъэкIыштэп. Унэхэм гъэцэкIэжынкъэхэр яшIылэгъэнхэм фэгъэхыгъэ программэм Iоф ешIэ, мымакIэуи шIуагъэ къеты. ПсэупIэ-коммунальнэ хызмэтым иIофыгъохэм ядэгъэзыжынкъэ кыхиуытэу тарифхэмрэ уасэхэмрэ алътыплъэшт ГъэIорышIапIэ зэхашагъ. Ар нахъпхъашэу фэIо-фашIэхэм ауасэхэм алътыплъэн фае.

АфэшIэгъо Рэмзан: УФ-м и Президенти Премьер-министрэми мызэу-мыгIоу псэупIэ-коммунальнэ хызмэтым зэхокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэмкIэ Фондым иIофшIэн зэрэлыгъэкIотэщтыр къаIуагъ. Мы программэм шIуагъэу хэлъыр цIыфхэм кыхагъэщыкIи ар нэрылътэу.

УПЧIЭ: Партией «Единэ Россием» Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ IэнатIэ зыгъэцэкIэщтымкIэ кандидатурищ кыгъэлэгъагъ. Президентным зыдыригъэштэрэ кандидатурэр законным тетэу, сыдыгъуа АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм кызысшагъэлэгъон фаер? «Единэ Россием» ифракцие ащ дыригъэштэным фэхъазыра?

АфэшIэгъо Рэмзан: Партием и Апшъэрэ Совет и Президиум кыгъэлэгъогъэ кандидатурэхэм Президентным къахихырым фракцием дыригъэштэщт.

УПЧIЭ: Коррупционер непэ гумэкIыгъо шъхьалэу къэралыгъом илътхэм ащыщ. ПравэухъумэкIо органхэм япашэхэр зыхэлэжьэгъэгъэ видеоконференцие-хэм ащыщ социальнэ сферэм нахыбэу коррупционер кыхахъэу кышIаIо-гъагъ. Сыда шъо шъуишIошIыкIэ, ащ хэпшIыхъэмэ хуыщтыр?

Ирина Ширинэ: АР-м и Парламент и Комитетэу социальнэ Iофхэм афэгъэзагъэм сырыпашъгъ, теубытагъэ хэлъэу къэсIон слъэкIышт. Сыд фэдэ законопроекти экспертизэхэу кызыпечы, хэзыгъэ имыIэу зэхафы, корруп-

цие лъэныкъори къыдалтыгъ. Законопроектхэм Iоф адэзышIэшт рабочэ купэу Парламентым шызэхашэхэрэр ахэм лъэныкъо пстэумкIи ахэплъэх, защагъэгъуазэ. Законныр зыфэгъэзагъэхэми дэмыхыхэу агъэцэкIэн фае.

Нэтхъо Разыет: Кыххэгъэхъомэ сшIоигъу... Законопроектхэм ямызакъоу, сыд фэдэрэ унашъуи, юристхэм зэхагъэуцагъэми ары, экспертизэхэу кызыпечы, юстицием иорганхэм ащагъэунэфы, гъэзетхэм кыхауты. Арышъ, Адыгеим ис пстэуми ахэр зэрагъэ-шIэнхэ, ахэплъэнхэ, яшIошI къыраIотыкIын амал яI. Анахъ зэлыа-шIэрэр я 94-рэ Федеральнэ Законныр ары.

УПЧIЭ: Общероссийскэ Народнэ Фронтным ипIошадкэхэм я 94-рэ Ф3-м зэхокIыныгъэхэр фа-шIынхэ фаеу зэрэщтыми шытегушылагъэх. Мы ипIошадкэр хэдзынхэм япэгъокIэу зэхашэгъагъ. Шъо шъуишIошIыкIэ, ахэр зытекIыгъэхэ ужыми ипIошадкэм мэхъанэ илэжыщта?

Нэтхъо Разыет: Я 94-рэ Ф3-м изакъоп ипIошадкэм зышъытегушыла-гъэхэр. Лъэпкъ проектхэми игъэкIотыгъэу атегушылагъэхэ, гущыIэм пае, «Псауныгъ» зыфиIорэм, ащ инвестициеу хэлъхыагъэ хуыщтхэм. Народнэ Фронтным ипIошадкэ «кышъежыагъэхэм» ащыщ «Земскэ докторы». Сыда пIомэ партием ипашэ мызэу-мы-тIоу муниципальнэ образованиехэм ащылагъ, къоджэ псэупIэхэм врачхэр зерафимыкьухэрэм иIо-фыгъо кыпагъохыгъ. Джы мары а гумэкIыгъом идэгъэзыжынкъэралыгъо пашэхэр дэлажъэх.

Ирина Ширинэ: Общероссийскэ Народнэ Фронтным ипIошадкэхэм Iофыгъо зэфэшъхъафыбэхэм ащытегушылэх, хэкIыпIэхэр нахъ псынкIэу къащагъотых, яопыткIэ зэдэгъуащ. Арышъ, ар хэбзэшIу хуыну тэгугъэ.

АфэшIэгъо Рэмзан: ИпIошадкэхэм пашэхэмрэ депутатхэмрэ ямызакъоу, рахъухэрэр зыгъэцэкIэжынкъэу зыпшъэрылътхэри къарагъэблагъэх. Ахэр Iофыгъоу шыагъэхэм нахъ апэблагъэх, арышъ, ар зэрэзэшIопхыщтыр нахъ тэрэзэу къалон алъэкIышт.

УПЧIЭ: Нэтхъо Разыет фэгъэзагъ. «Земскэ докторым» игугъу кэпшIыгъ... Республикэр пштэмэ, тара районхэу анахъэу къоджэ врачхэр зыщымакIэхэр?

Нэтхъо Разыет: Джэджэ, Красногвардейскэ икIи Шэуджэн районхэр арых. А Iофыгъом идэгъэзыжынкъэу Федеральнэ Гупчэм имызакъоу, республикэри дэлажъэ. Бюджетым кыхыхыгъэ ахъцэкIэ непэ студенти 150-мэ медицинэ шIэныгъэ зэрагъэгъоты. Врач ныбжьыкIэхэм къоджэ псэупIэхэм Iоф ашашIэным пае псэукIэ амал тэрэххэр яIэнхэм тыпылът. Муниципальнэ образованиехэри ащ кыхыхэлэжьэнхэу рагъэжыагъ.

Пресс-конференцием икIэхуым ащ хэлэжыагъэхэм «Единэ Россием» зымакъэ фэзытыгъэ хэдзакIохэм джыри зэ «тхъашъуегъэпсэу» къаралыагъ, цыхъэу къафашIыгъэр къагъэшъыпкъэжыныным зэрэпылътхэм кыкIагъэтхыгъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

ТыфэгъушIо!

ТIофшIэгъоу ЕмтIыгъ Нурбый шытхъуцIэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ журналист» зыфиIорэр кызырэфагъэшъошагъэм пае тыгу кыддэлэу тыфэгъушIо!

Псауныгъэ пытэ иIэу, итворческэ гъэхъагъэхэм ахигъэхъо зэпытэу джыри бэрэ лъэныкъым ишIуагъэ ригъэкIынэу тыфэлъаIо.

Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» шылажъэхэрэр.

НыбжьыкIэхэр ухъумэгъэнхэр

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ библиотекэ Iоф зыдишIэрэ программэм кызырэдилыгътэу, «ЦIыфхэм яправовой культу-рэ зыкыгъэIэтыгъэнымкIэ» ыкIи «Адыгэ Республикэм шызэрэхэрэр мыхъо-мышIагъэхэр дэгъэзыжыгъээнхэмкIэ» зыфиIоу 2012 — 2014-рэ илътэсхэм ателътыагъэмкIэ Iофтхъабзэхэр зэрагъэцакIэхэрэр зышъызфахысыжыгъэр «Iэнэ хъурае» тыгъэгъазэм и 9-м шызэхашэ.

Правовой къэралыгъом ихэхъоныгъэкIэ, граждан об-ществэр псыхъагъэнымкIэ ыкIи Урысыем лъэпкъ зэгу-рылоныгъэ илынымыкIэ нэб-гырэ пэпчъ культурэшхо хэ-лтын фае.

Арэуштыгъэу шымытэу мэхъанэ обществэмкIэ зилэ принципхэр, закон шъхьалэхэр тэрэзэу мыухъумагъэхэу, цIыфым ифи-тыныгъэ ыкIи ишъхъафиты-ныгъэ кыфэфедэхэу ыгъэлсын-хэ ылъэкIыштэп. Законностыр агъэпытэзэ, ныбжьыкIэхэм яправовой культурэ ыкIи япра-вовой зэхашIыкI зыкыгъэIэ-тыгъэныр, анахъ зигъо Iофы-гъоу 2009-рэ илътэсым кышъе-гъэжыагъэу кыхагъэщыгъэу, агъэнэфагъэу Iоф зыдашIэхэ-рэм ащыщ.

Джырэ уахътэм пэрыохъубэ ныбжьыкIэ плуныгъэм зэриIэм гу лътэу, Iофтхъабзэм изэхэ-щакIохэр лIэужыкIэр гъогу тэрэз тешъгъэным дэлэжъэшт.

МАМЫРЫКЪО Нурмет.

ШъушIэным пай

Электросетевой предприя-тияхэу, электроэнергиер алэ-кIэзыгъэхэрэ предприятияхэу Адыгэ Республикэм шызэхэ-щагъэхэм ятелефон номерхэр: кьалэу МыекъяуапкIэ — (8772)53-33-27 (ООО-у «Мые-къяуап ТЭЦ-м» иоперативнэ диспетчер кыулыкъу идежур-нэ диспетчер, чэщи мафи Iоф ешIэ);

Джэджэ ыкIи Шэуджэн районхэмкIэ — (87779)9-14-40 (электрическэ сетехэм Джэджэ районхэмкIэ ядиспет-чер пункт, чэщи мафи Iоф ешIэ);

Красногвардейскэ райо-нымкIэ — (87778)5-14-65 (электрическэ сетехэм Крас-ногвардейскэ районхэмкIэ ядиспетчер пункт, чэщи мафи Iоф ешIэ);

Кошхъэблэ районхэмкIэ — (87770)9-12-42 (электрическэ сетехэм Кошхъэблэ районхэм-кIэ ядиспетчер пункт, чэщи мафи Iоф ешIэ);

Мыекъяуапэ районхэмкIэ — (87777)2-24-51 (электрическэ сетехэм Мыекъяуапэ районхэм-кIэ ядиспетчер пункт, чэщи мафи Iоф ешIэ);

АдыгэкьалэкIэ ыкIи Теу-цожэ районхэмкIэ — (87772) 9-11-57 (электрическэ сетехэм Теуцожэ районхэмкIэ ядиспет-чер пункт, чэщи мафи Iоф ешIэ);

Тэхъутэмыкье районхэмкIэ — (87771)4-27-32 (электриче-скэ сетехэм Тэхъутэмыкье районхэмкIэ ядиспетчер пункт, чэщи мафи Iоф ешIэ);

ОАО-у «Кубаньэнерго» и Адыгэ электрическэ сетехэм яоперативнэ-диспетчер кыу-лыкъу ителефоныр: (8772) 54-48-96 (чэщи мафи Iоф ешIэ);

ОАО-у «Кубаньэнерго» и Адыгэ электрическэ сетехэм «ялиние плъыр» ителефоныр: (8772)54-02-76 (сыхъатыр 8.00-м щегъэжыагъэу 17.00-м нэс мафэ къэс, шэмбэтымрэ тхъауафэмрэ анэмыкIырэ ма-фэхэм, Iоф ешIэ);

ОАО-у «Кубаньэнергосбыт» и Адыгэ къутамэ «илиние плъыр» ителефоныр: (8772) 56-00-36 (сыхъатыр 8.00-м щегъэжыагъэу 17.00-м нэс ма-фэ къэс, шэмбэтымрэ тхъау-афэмрэ анэмыкIырэ мафэ-хэм, Iоф ешIэ).

Сессиер къэсыгъ

Студентхэм ямэфэ тхъагъохэр ыкIэм фэкIох. Семестрэ реным университет пчъэлупэм сэмэркъэу-хэу, кIэлэегъаджэхэм сэлэм арахэу, ау урокхэм ачIэмыхъэхэу кафехэм ачIэсыгъэхэм якъэчъыхъан рагъэжъэшт.

Апшъэрэ еджапIэм шъублэ-кIэу студентхэр зэхэтхэу шъу-мылътэгъумэ е анэгухэр зэхэ-гъэхъагъэхэу гузажыгъэхэу кы-шъуIуIэкIэхэм, шъуымыгъэшIа-гъо, ащ кыкIырэр сессиер къэсыгъэшъ ары.

А уахътэр кызыскIэ сту-дентхэр Iоф хэфэх. Джы янэ-ятэхэм араIоштым егушысэн-хэу рагъэжъэшт, урокхэр зэ-ррэблагъэкIыштыгъэмкIи лъэ-шэу рыкIэгъожыштыгъ. КIэ-лэегъаджэхэм ялътIухэу ауж итхэу, илътэныкъом амытхы-гъэр мэфэ зауIэкIэ зэрагъэ-кIужынкъэу ежъэщтыгъ ыкIи уахътэ зэрыамIэм кыхэхкIы-

кIэ университет пчъэлупэр нэ-кIышт.

Ушъхъагъу гъэшIэгъонхэри къаугушысыштыгъ: зым «сы-сымэджагъ», адрэм «чылэм сыдэсыгъ» аIошт. Ау ахэм ащыщ нэбгырэ зытIу ны-Iэп акIугъэр зыгъэгъэшIэжы-нышъ, къэзыIотэжынкъэу зылъэ-кIыштыр.

Ны-ты пэпчъ исабый шIу кыдэхъунэу, анапэ тыримыхэу гъэшIэ дахэ кыкIунэу фый. Ащ пае мафэ къэс шъуилъты-гъэхэм шъуауушынын, къалэм зыфэжыгъэкIуагъэхэр агу къэ-жыгъэкIыжъэ зэпытын фае.

(Тукорр.).

НАРКОМАНИИ

УГГЬЭ АБЭХЖЫНЧЬЭ ХЬУРЭП

Мы адыгэ гушылэжыыр сыгу кыагэкыжыыгэ бэмышлэу гушылэгу сызыфахыугэ клэлэ ныбжыклэхэм. Шылыныгэм «идэхагэ» мыхэм зэхашлэнэу зэррагэжыгэгэе шылкытхыамыклангоу кыздихыгыгэм, «нэфынэшхоу» псынклэу зыхэхэгыагэхэм тлэклэ-тлэклэуэ зыхишэгэхэ мэээхэ мыуыжыым кыыхэкыжыынхэм илээ пчыагэу ыкыудыгээр, апэккылыгээр квалуат зыхыклэ, уихэукононыгэ кыбыгурылжыыныр, ащ уеуцоллэжыыныш, зыбгэтэрэзыжыыным фэшл лэбэжыу пшыныр, узыфырыкыужыыныр лыгыгэу плытэн зэрэфаеми уегупшысэ. Ащ дыкылыгоу «Алахымытшеухым» умылони плэкырэп. Сыда плэмэ псынклэу цыфыр, анахэу зихэхэогыу ныбжыклэ цыклур, «зылклэ-зыубытэрэ» наркотикым, ешбыным уалэккыжыыныр зэрэкыныр специалистхэм ямызакыоу, еж ар зыушэтыгэхэми ренэу кыало. Нэбгыр тхыапш илээс кыэс наркотикхэм яклодылэрэр, унэгто тхыапш, ныты тхыапш гумэкылыго, хызабхадзэрэр? Ахэм ачылплэ зы такыкыклэ зыбгэуцомэ, наркотыкыр лэкыб зышлын зылгэкылыгэ цыфым, зыкы ар кыпхэмтытм, умышлэрэми угуклэ уфэрээшт, нэшлуклэ уеплышт.

Наркоманым тегушылэхуу е ащ фэгъэхьыгъэу седжэу, е стхын фаеу хьугъэмэ, ренэу санэлэу кьеуцо ны егъэзыгъэу икIалэу наркотикым гъэры ышпгъэм ар хэкIыжъэу зыригъажькIэ кIинэу ыльгъугурэр, зэрэгүлэрэр, зэрэпцIымамэрэр фэмышылэхуу еж-ежырэу ежъэти, наркотик лъфыгъэм къыфэзыхыщтыгъэр. Ащ нэмькI хэкIыплэ ным зэрымэ гъотыгъэмкIэ, ыкIо ихьадэгъу нахь кызызригъэблэгъагъэмкIэ зиумысыжъэу, ар кыфыигъэгъунэу елълэлүзэ, гужьыдэгъэ-кIэу ытхыгъ ар кызыщпIотэрэ писъмэр, лъфыгъэр ащ зэрэмьджэжышыуштыр ышIэ-щтыгъэми...

«Псауныгъэ зыдэль къал»

Джащ фэдэ цлэ зилэ мыком-мерческэ организациеу наркотикхэр, ешъоныр лэклэб зышлынхуу фаехэм лэпылэгъу афэхурэр, социальнэ реабилитацием тегэпсыхыгъэ программэклэ лф зышлэрэр 2010-рэ илъэсым ишэклогъу мазэ кыбщегъэжыагъуу Мыекъуапэ шэлэжэ. Мы организациер зышлэр зэклэмклэ илъэсый

хьугъ. Ащ ыпэкӀэ зэхашгэгъ-
гъэ межрегиональнӀэ обще-
ственнӀэ организациеу «Исход»
зыфӀаӀощтыгъэм иустави,
илӀжыакӀи зэхьокӀыныгъэхэр
зыфашӀыхэм ыуж ащ иӀофшӀэн
лызызхьӀэкӀотӀыгъэ организа-
циеу мыр хьугъэ.

— Тиорганизацие тэщ фэдэу Урысыем итхэр зыхэхьэрэ со-
юзым хэт, — ёло ащ идирек-
торэу Игорь Божко. — Ээкэм
зы программэкэ, зы методи
кэкэ ёоф тэшэ. А программэм
специалистхэр дэлэжагыэхэу
щыт. Ащ изэхэгьзуон кыхь-
дэжыагыэх наркологиемкэ на-
учнэ-ушэтэплэ институтэу
Москва дэтым ёофышэхэр,
экспертхэр. Джы а программэр
кыхьэтэути, ащ тегушылэх,
авторскэ правэр тиенэу тхьлэхэр
тэгьхьазырых. Программэр
комплекснэу щыт, ильэси 2 —
3-м ёоф рыпшлэным тельтагы.
Ащ кышчыдэлытагыэх нарко-
мыным апэрэ зэлюкэгьзу эрэ-
дэуиён ыльэклышт шыккэ-
хэри, цыфэу программэм те-
тэу узьдэлэжыагыэр ащ кыхьэ-
нэжыкыным тегьэпсыхьэгьэ
экёлотаклэри, ашккэ ёубыти-
плэу тшын тьэклыштыри.

Организациеи еж реабилитациеи гупчэ ил, наркотикхэр лэклэб зышлы зышлонигохуэ, диспансерым медицинэ Ипыгэгу зышагыотым бууж социальнэ адаптациеи аклунын фэшил программэм хэтэу зыдэлэжээнхуэ фаехэр аш кээкlox. Игорь, а гупчэм идиректор, кызызэрилэрэмклэ, мыхэм ялофышилэхэр, волонтерхэр арых ахэр кэзыгыготыхэрэр. Мышц шылажээхэрэм янахыбэр наркоманыхгэх, ешкoклуагэх. Арыш, ахэм ашил аш фэдэхэр кызышыбгыотыштхэр, узарадэгушылэшт «бэри». Зэклэри кыафалуатэ, арагыэльэгэу, Ипыгэгу зэрафэхуыштхэр ашилэш агэхуныр ахэмклэ нахэ лэшилэх. Ар реабилитациеи программэм иапэрэ учугуоу шыт — лoф зыдашилэштхэм якыхыхын.

Программэу гүлчэм Юф зэришлэрэм иятлонэрэ уцугтор арэуштэу наркоманхэр кызыгыотыхэрэр, социальнэ реабилитацием кыхызынхэхэрэр (волонтерхэр) тыгуясэ ежыхэм афэдагыэхэм, сымэджэхэм медицинэ лэпылгыу шызыгыотыгаклэхэм аклыгыухуу обществэм хэтхэу, наркотикхэр лэкыл ашыгыэхэу лэжэнхэр ары. Арэуштэу ежыхэр шысэтэхыплэ хыхээ, аклуачлэ ар кызырихыштым, наркотикым лымылэбжыхынхэр зэральэкыштым шлошьхуынгылэ нахь фыралэ, нахь цыхкэ зыфашыжы мэхь.

«Псауныгъэ зыдэлъ къал» зыфиорэ организацием зэпхыныгъэ дыриI наркологие диспансерым, ялофшэнкIэ акъылэгъу зэфэхъужьых.

— Диспансерым члэлъ наркоманхэм талуклэнымклэ, тадгущылэнымклэ пэрыохуы кытфэхьухэрэп медикхэр, — кьелуатэ Игорь. — Мы медицинэ учреждением кычлахьэхэрэм альэгунэу тигупчэ фэгъэхьыгъэ информационнэ стэнди ашчлэт, тилофшлэн нэлуасэ фэхунэхэ альэкълэ. Диспансерым медицинэ лэпылэгъуы зыщагъотыхэкълэ, ахэм ашыщхэр тадэжкьаклохэшъ, социальнэ реабилитацияемклэ программэм хэдгъэханхэшъ, наркотикхэм алъымылэбжьынхэмклэ тигуагъэ ядгъэклынэу кытэ-лъэлух ыкли тигуапэу тадэлажэ. Тэ медицинэ лъэныкъом тырахьэрэп, ары лэзэн лфотхьабзэхэм ауж цыфыр тэ гупчэм кызыклэдгъэблагъэрэр. Ау тигупчэ шылэм медицинэ лэпылэгъуы ищыклагъэ хьумэ, сымэдлэжым тэшъ. Тэ соци-

альнэу ыкИи психологическэу
цЫфыр зыпкь итыныр ары
тызыдэлажьэрэр.

Реабилитаци- ер зэрэгТорэр

— Пстэуми апэу цыфэу та-
джэ кьэкьуаггэм программэу
lof зэрэтшлэрэр кьыфэтэуагэ.
— elo Игорь, — гупчэм шы
лэхэм шылэклэ-псэуклэ шапхьэу
ялэм, хабзэ цыхьхуэз шыкьлэ-
зекулаклэхэм, уахтэу мыщ
узэрэщылэн фаем ащытэггэ-
гьуазэ. Арэуштэу зыклэтшы-
рэр цыфыр мыщ кьэкьлошт-
кьэмыкьлоштым фэггэхьыггэ
унашэу ышлынэм ыпэклэ
иунагэо исхэми, ежымы а
лофым фэггэхьыггэу тапэклэ
зэрихьылэштыр зэклэ ашлэн
фае, нэужым зэмыжэггэхэ, зы-
щымыггэозэггэхэ горэм ыпкь
кьыкьылкэ, икьоу информации
зэрэлыггымггэлэсыггэм кьы-
хьыкьылкэ наркоманыр програм-
мэм хэмыкьлыжынынм фэшл.

Гүпчүү социальнэ реабилитацие наркоманхэм зышцарагъэхын алэкӀырэр, И. Божко зы директорыр, Мыекуапэ дэт. Ау тигушылэгүү кызыериб-рэмкӀэ, республикэм шыпсээр цыф мыхэм аджэ кызык-кӀокӀэ, нэмыкӀ квалэ (Ростов хэкум, Подмосковьем) шылэ ащ фэдэ гупчэм агъэкӀоныр нахь тэрээу алытэ. Мары икӀылэ илъэсым ишэкӀогүү мазэ кышьегъэжьагъүү нбгырэр 37-рэ мыхэм гупчэ зэфэшъ-

хьафхэм агъэкIуагъ. Ахэтых
ахэм адыгэхэри.

— Иныбджгьухэм, ар зыхэтыгъэ купым цыфыр ахэщыгъэным, нахь апэчыжъэ шыгъэным ишыуагъэ кызырэклорэр тыушэтыгъэ, — ел тигушылэгъу. — Ары иунэ нахь пэчыжъэу социальнэ реабилитациер едгъэхьыным тызыкыпылгъыр. Арэуштэу tləky-tləkloy шылэныгъэм хужоцжьыным псэзум апэу ləpyləgьyshly фэхьурэр «наркоман» е «ешьуакло» алозэ, тамыгъэ гъэнэфэгъэу цыфым телъыгъэр чылаклэм кызырээрэмылорэр ары. А кълэм шыпсэухэрэм афэдэу ежыри гүлчэм шэлэжъэ, пшъэрылгъэу илэхэр егъэцалэх. Тиорганизацие Урысыем ичлплэ зэфэшхьафхэм lof ащелшэ, ащ стационар реабилитационнэ гүпчи 7-мэ, консультационнэ пункт 13-мэ яlofшлэн зэхещэ, ахэм члплэ 150-м ехьуял. Мыхэм непэ ащылажъэхэрэр а гьогур зыклогъэхэр, медицина ləpyləgьу зарагъэгъотым юж социальнэ реабилитацие

циалнэ лъэныкъом нахь анагэ зыкӀыгырагъэтырэр. Реабилитациер зыкӀугъэхэм ӀофшӀаплэхэр къафагъотынхэм фэшӀ ежыхэм псэолъэшӀ артелъ цыкӀлӀухэр, фермерскэ хьызмэтшӀаплэхэр, сатыушыӀплэ предприятияхэр зэхашх, цыфэу Ӏоф зыдашӀагъэхэр обществэм пытэу хэуцонхэм ахэр иамалышӀлӀух. Ахэм ащышыбы еж гупчэу зыдэшчыӀагъэхэм яӀофышӀэхэу, лъжапкӀи яӀэу, кьэнэжыхыу мэхьу. А гъогур къаӀугъ тигушыӀэгъу кӀалэхэм — организациеу «Псауныгъэ зыдэлъ къал» зыфилорэм идиректорэу Игорь Божко ыкӀи мыш ипресс-къулыкӀэу ипшъэрылъхэр зыгъцэкӀлэхэрэ Константин Зориным.

**«ШыӀныгъэ
«дахэм» изы
Ӏахъэу къысшӀо-
шӀыщтыгъ»**

Ары, наркоман хүүхдээр унэгъо тхьамык!хэм ашап!үгээхэу, ны-ты ешъуак!охэм кяхэк!ыг!гээхэу зыштыш-тыг!э л!эх!аныр б!эш!аг!эу тек!ыг!э. Джы шы!эк!э д!эг!у зил!э ун!эг!уаб!эм, ны-ты г!э-са!г!эх!эу, л!эн!эл!ш!ох!ох!эр зы!лыг!э-хэм к!я!л!эх!эм аш!ыш!ыб!э нар-коман з!эр!эх!үүх!эр т!э!ль!эг!у.

— Ильдэс 10-к1э үзк1э1эбэ-
жымэ, мыщ фэдэ гүпчэу Крас-
нодар дэтым сэри зыфэзгэ-
зэггагь, — кьелуатэ Игорьь. —
Ары сышыцыпсэуштыгээр.
2001-рэ ильэсэм ар апэрэ гүп-
чэу кызылуахыггагь. Ащ ре-
абилитациер зыщысэк1үм ыуж
программэу гүпчэм 1оф зэри-
шлэрэм тапэк1и сырыгоознэм
фэш1 ащ (программэм — Ж.А.)
сыкыхэнагь, гьэсэныг1и зэз-
гьэгьотыггэу мыщ 1оф шысэ-
шлэ. Гүпчэм сызэк1ом ильэ-
сиплэ «стаж» с1лагь, героин
зыхасльхэщтыгь. Сянэ-сятэхэр
ц1фь гьэсаггэх, унэгьэ дэгьу
сыкызырэыхуахыггээр, зыми
сышымык1эу сыкьэтэджыгь.
Еджап1эр ары наркотик «псын-
к1эхэр» згьэфедэхэу зыщезгэ-
жыггээр, нэужым чэщ клубхэм
нахыбэрэ сач1ахь хьугтэ, нахь
куоу сыхэхагь, синыбджэгьу-
хэри, шы1ак1эу с1лэри зэк1э
псынк1эу зэблэхьугтэ хьугтэ. Ау
сыдыгг1и кызыгурылоштыгь,
зэкас1ыштыгь сищ1эныгьэк1э
нэмык1 гьогу кыхэхэсхын зэрэ-
фаер. 1офышлүхэр с1амал кы-
хынхуу зэрэщтыгь, сянэрэ ся-
тэрэ агу шыш1эрэмк1э сызэрэ-
мысэр. 1лэшэу сыхуэкоштыгь
сызышыфэе лэьхэным нарко-
тикыр 1эк1ыб сшын слээк1ы-
штэу кызырэсщыхуштыггэм-
к1э. Героиныр зызыхасльхээрэр
ильэс хьуггагь сэр-сэрэу сызы-
фырикьужыным зэрэсымылэ-
к1ыштыр кызызгүрэлөм. Ащ
лгыпыггэуи сызэлэзжыным
ыуж сыхагь. Силэгьу к1элабэ-
мэ наркотикур кьаштэным
ушьяхыгу фэхьуггээр джа дис-
котекэхэм, чэщ клубхэм шы1эк1э
«дахэм», модэм изы 1ахьэу ар
кызырэшыппаггэхуштыггээр,
егьэзыггэ 1оф хэмылэу, т1эк1ү-
т1эк1үэ узэрэ1эппащэрэр ары.
Ащ кык1элэык1лорэр нэужыр
ары кызыбгүрылорэр.

(Иклэүх я 4-рэ н. ит).

ИЛЭГЪЭ АЛЪЭУЖЫНЧЪЭ ХЪУРЭП

(Я 3-рэ нэклубгъом
кыщещьэ).

Константин Зориным а гъогу дэдэр ары кыкълугъэр. Илъэс 14 нылэп ащ ыныбжьыгъэр апэрэу наркотикыр «зеушэ-тым». Наркотик «псынкл» зыфалохэрэр ары зэрэригъэжъ-гъагъэр, ау члидзыжынынхэ ыльэкълугъэп, нахъ куоу хахъэу ыублагъ...

— 2006-рэ илъэсым кыщещьэжъагъэу 2009-м нэс наркоман шьыпкъэу, «наркозависимый» зыфалорэм фэдэу сыхъугъ, синыйбжьыкълугъу илъэсхэр слъэгъуэ «стыштыгъэх», ахэм адакълостыгъ дэхагъэу, дэгъугъэу схэлъыгъэр зэкълэ. 2010-рэ илъэсым ищылэ мазэ, диспансерым сыкызычлэкълъжым ыуж, мы гупчэм зыфэгъэзэгъ, реабилитациери склугъэ, джы тиорганizations игупчэу Мыекъяуапэ дэтым сыщэлажъэ, илъэситлугъу хъугъэу программэу зигугъу кьэтшыгъэм сыхэт. Сэ Ейскэ сыщыщ, си-члэпгъэу ащыщхэри непэ Мыекъяуапэ щылэх, социальнэ реабилитацие зыкълухэрэри ахэм ахэтых, гупчэм иштат щыщэу Иоф зышлэхэрэри щылэх.

Тигушылэгъухэм мызэу, мытлоу кыхагъафэгъ наркотик «псынкл», наркотик «хылыт» алозэ. Ау специалистхэм бэрэ кьало наркотик «псынкл» щымылэу. Ащ фэгъэхъыгъэу Игорь кылуагъэм Иофыр зытетыр нахъ кыдгуригъэуагъ. Зэкълэ зэлъытыгъэр цлыфым иорганизмэ ащ зэрэрэу рихырэр зыфэдизыр ыкли ар (организмэр) зэцигъэкълоным уахтэу ыкълудырэр ары «псынклэр» е «онтэгъур» зэлъытыгъэр. Ащ нэмыклэу, цлыфыр наркотикым зэрэсэрэмкли «псынкли» е «онтэгъу» алозэ зэтырафы.

— Гушылэм пае, — ело Игорь, — клэным цлыфыр психологическэу епхыгъэ мэхъумэ, опиумхэм ухахъэкълэ, физическэу узылаубыты. Джары наркотик «псынклэр» е «онтэгъур» зэрэзетепфыщтыр. Клэклэу кэлплон хъумэ, щылэп наркотик «псынкли» «онтэгъуи», уищылэныгъэ ыклэм кыфэкълоным пае уахтэу ахэм кыуа-тырэр ары зэрэзетекълухэрэр.

Наркоманиер — уз гъэтлылыгъ

Клалэу гушылэгъу тшлыгъэхэм, ахэм кьалотагъэхэм сакыпкырыкълэу сыкълупчлагъ специалистхэм «наркоманыгъ» зыфалорэр зэрамыштэрэм, «бывших наркоманов не бывает» алозэ, кызырэхэгъэщырэм ежхэр еуцуалэхэмэ.

— Наркоманиер — уз гъэтлылыгъ, — ело Игорь. — Ау узыфэсакыжымэ, «наркоманыгъ» алоным укыфэкълон плъэкълыщт. Наркодиспансерым иучет цлыфыр кызыхатхы-кълъжырэр, кызырэтлуагъэу, илъэситфым кыкълочл ахэм ащыш ымыгъэфедэгъэу щытмэ ары. Ащ ыуж ар еджэни, Иоф ышлэни, рулым клэрытлысхыни фит, ары паклошъ, лашэ ылы-гыным ифитыныгъи кыра-тын алъэкълыщт. Ау ахэр зэкълэ зы мафэкълэ, зы такыкълэ

цлыфым чинэжынынхэ ыльэкълыщт, сыда плэмэ члэплэ кьин ар ифэу е ежъ зэрэфаеу, зэрэгъэгъэщыгъэу ищылэныгъэ зыпымыфэ зыхъукълэ, иакъыл «кьогъум кыкълэуехы» ащ фэдэ гумэкълыгъохэр «пшызыгъэгъупшэнхэ», непэрэ щылэныгъэм пэлэпчэу узышлын амал зэрэщылэр. Джашыгъум цлыфыр зызыфыримыкълужыклэ, Иофыр дэи, джырэ нэс зыпылтыгъэр пклэнчэу мэхъу. Джары «наркоманыгъ» специалистхэм зыкламылорэр — а щынагъор сыдигъуи ащ кызырэдэклэ-кълэрэр ары. Мыешъуаклор, мынаркоманыр члэплэ кьин ифэмэ, ыщылэщт, хэкълыплэхэм алъыхъушт, адырэм ышлэщтыр кьэшлэгъуае, щэлагъэ имылэ хъумэ, мыгупшысэмэ, пэкълэ-кълыгъэм десэ хымыхыгъэ хъумэ.

— Ащ фэдэ о кыоухъула-гъа, узыфыримыкълужэу наркотикыр кьэпштэжъэу хъугъа? — теупчлы Игорь.

— Ары, илъэсыр наркотикхэм салъымылэбагъэу, мы гупчэм сыкълэклэу ар кысэхъула-гъ. Илъэси 3-м телъы-тэгъэ реабилитацие програм-

гъэ ыклэм фэкълэ, гугъаплэ илэ-жъэп. Ащ ыпэкълэ хъун зэрэщы-мылэр кызыгурылорэр, ищы-лакълэ нэмыклэу зыгъэлсы зы-шоигъор ары тадэжъ е нэмыклэ члэплэ лэпылэгъу шыгугъэу кьаклорэр. Медицинэм ыльэ-ныкълэклэ специалистхэм лэзэн Иофхъабзэу наркоманым ды-зэрахъагъэр гъэпытэгъэным, щылэныгъэм тлэклэ-тлэклэу цлыфыр хъуцожьыным тэ Иоф дэтэшлэ.

Гупчэм Иоф ышлэным, шта-тым хэтэу ащ щылэжъэнэу кьанэхэрэм лэжъапклэ ятыгъэным, гъомылапхъэм апэлухъэрэ ахъ-щэр кызыдыкълырым тызыклэ-упчлэм директорым кызыри-луагъэмклэ, мы лъэхъаным мылькыу зэрэщылэхэр мыщ кьэклорэ, программэу Иоф зэрэ-рашлэрэм кыхъэнэнэу фаехэм ялахылыхэм, янэ-ятэхэм кьаты-рэ ахъщэр ары.

— Шлушлэ лэпылэгъу кьы-татэуи мэхъу, — ело директо-рым, — ау ар макълэ кызырэ-хэкълэрэр. Тигупчэ щылэхэм ялахылыхэм анахыбэу мазэм кыкълочл кьатырэр сомэ мини 6, зы мафэм — сомэ 200. Ар

мэм сыхэкълъжыным сызэрэ-дэгулагъэм иягъэ кысэкълыгъ. Илъэсым кыкълочл кьэмыш-тагъэмэ, тапэкли ащ укыфэ-мыкълочт гупшысэр пшхъэ кьехъэ, уицыхъэ зытелъыжъэу, щылэныгъэм пытэу хъуцожьы-гъэу кыпшхъэу, ау а уахътэр мэкълало, арэуштэу ор-орэу зыогъэпшлэжы нылэп. Апэ ту-тыныр кьэоштэ, етланэ зыгорэ-хэм уяшъо, зэкълэ иклэрыклэу кызэкълэжыкълэжы... Шъоу-щыгъу уз зилэр ышхыщтымклэ зэрэзыфэсакыжыным фаем фэдэу наркоманэу злэзэжыгъэм сыдигъуи «диетэ» гъэнэфагъэ ылыгъын фае, блэкълыгъэм кьы-фимыгъэзэжыным фэшл. Ащ ищыклагъ кьуачлэи, щэлагъи. Джары уз гъэтлылыгъэм «зы-кымыгъэлэгъэныгъэм» пае лъэ-шэу Иоф зыдэпшлэжынын, лъэ-бэкълэу пшлырэм лъэшэу уфэ-сакыным зыкълыфаер.

Тигушылэгъу кызырилуа-гъэмклэ, бэмышлэу мыхэм ягупчэ кьэклуагъ диспансерхэм медицинэ лэпылэгъу ащызы-гъотыгъэ, наркотикхэм кьафэ-зымыгъэзэжы, социальнэ ре-абилитацие зыкълэу зышлоигъо нэбгырэ 16. Ахэм илъэс 25 — 30 аныбжьыр.

— Джы наркоманиер «нахъ ныбжьыклэ» хъугъэ, — ело Игорь. — Илъэс 25-рэ зы-ныбжь наркоманым ищылэны-

бэп, угу зыфэгъурэ цлыфым уишуагъэ ебгъэкълэ пшлоигъо-мэ ыкли ахэм Иоф адэшлэгъэ-ным тэ кьуачлэу тедгъэкълэу-дэрэр кьыдэпшлэжымэ. Ыпклэ хэмылэу реабилитациер зы-щахыгъэр гупчэхэм Иоф ащара-гъашлэзэ, ахъщэ кьарагъэгъа-хъэ, трудотерапией нахъ зы-фагъазэ. Тэ нэмыклэ шлыклэ кыхэтхыгъэр. Мэфэ псаум хэти ышлэщтыр гъэнэфагъэ. Занятиеу нэбгырэ пэпчэ ыкли зэхэтхэу ядгъэхыхэрэм ауж цлыфыр ипшэрылэхэм ауж ехъэ: зым неуш занятиехэр аригъэхынынхэу кьынэсыгъэшъ, зегъэхъазыры, адэрэ кьалэм макло гупчэм ищылэжъэ гъо-мылапхъэхэр, нэмыклэхэр кы-щэфынхэу. Тыгъуасэ наркома-ныгъ, непэ ахъщэ ратышъ, цы-хъэ фашышъ, кьалэм агъакло, ащи цлыфым ипсихологикэлэ мэхъанэ ил. Зэдэгъушылэгъухэр, тестированиер — зэкълэми ашлэн агъоты. Нэбгырэ пэпчэ ышхъэ илоф ышлэжыным (ищыгъынхэр ыукълэбзынхэм, зигъэпсэфыным, рэхъатэу гуп-шысэным) фэшл мафэм сы-хъатрэ ныкълорэ фэдиз кыхэ-тэгъэкълэ. Тызэхэтэу тищылэклэ-пэуэклэ мыщ зэрэщылэщтыр зэтэгъафэ, тишлэныгъэ хэд-гъэхъоным, обществэм члэплэ щытыубытыным, пстэуми афэдэу ащ тыхэтыным, тылэ-

жъэным, тыпсэуным зыфэтэ-гъэсэжы. Бэмышлэу тадэжъ щылагъ наркотикхэр хэбзэн-чъэу гъэфедэгъэнхэм пэуцу-жыгъэнымклэ комиссиер рес-публикэм щызэхашагъэм хэт-хэр, тигупчэ щылэ ныбжьы-клэхэм гушылэгъу афэхъугъэх.

Ны-тыхэм ахэм гу алъа- тэн фае

Мы клалэхэм гъогоу кьа-кълугъэм, непэ Иофэу зыпылтым кьапкырыкълэхъэ, еджаплэхэм ачлэс клэлэцылкълухэм, ныбжьы-клэхэм гушылэгъу афэхъухэмэ, алоклэхэмэ сьуи Игорь сызе-упчлым, кылуагъэм десымы-гъэштэн слъэкълыгъэп.

— Тэкло, — ело ащ, — ау ащ фэдэ профилактикэ Иоф-шлэным джыдэдэм игъэкълэ-тыгъэу тегушылэх, шуагъэ кьэзыхыщт Иофшлэныри, зи-ягъэ кьэклон ыльэкълыщтыри нахъ куоу зэхэфыгъэным фэшл. Адэ шыугеушысы: еджаплэм кьэклэх «наркоманыгъэ» клалэхэр. Дэгъоу фэпагъэх, дахэу кьэгъушылэх ыкли кьало унарко-маныныр зэрэдир, уипсауныгъэ ащ щынэгъо члэплэ зэрэригъэ-уцорэр. Ау клэлэцылкълухэм кьа-хэкълыщт тэ кьинэу тлээгъугъэр, алъыдгъэлэсы тшлоигъор анэмы-сэу, непэ тызытетым нахъ зыналэ тезыдзэщтхэр, «Шъо шыуигъэ-ллагъэп ныла, члэшъудзыжы-гъэба? Арышъ, тэри арэуштэу тшлын тлээкълыщт, тызыщыфа-ем тыкълэуцужышъ» зылонхэр. Ау ахэм джыри кьагурылорэр

зэкълэми ар зэралорэр, ау кьы-зыдэхъурэр зэрэмэкълэ дэдэр, еклэдылэрэр бэклэ зэрэнахы-бэр. Сэ кызырэсшлэшырэмклэ, мыхъунклэ бэрэ зигугъу тшлы-рэри рекламэ мэхъу. Мары, гушылэм пае, эстрадэм ижъуа-гъохэм дэиклэ ягугъу ашлы хъуми зыпари алорэп, атерэгъу-щылэх, сьд фэдэу хъугъэми, ацлэхэр цыфхэм бэрэ зэхыхъ, ащыгъупшэхэрэп. Джащ фэд наркотикхэмкли зэрэхъурэр — дэу ащ пылтыр зэкълэклэшъ, гушылэр кьэнэ.

Сэ теубытэгъэ пытэ хэлъэу кьэслон слъэкълыщтыр ны-ты-хэр, клэлэегъаджэхэр клэлэ-цыкълухэм нахъ тэрэзэу алъып-лъэхэмэ, наркотик зыгъэфедэ-хъугъэр псынклэу кьашлэн зэр-алъэкълыщтыр ары. Ащ изе-кълэуагъэ, игушылаклэ, ынэхэри зэлэхъугъэхэ мэхъух, джынэс ымылгыгъыгъэ пкыгъо горэхэ-ри, лэзэгъу уцхэри еолъэгъуылэх. Адэ, сыда клэлэцылкълэу псаоу зымы ымыгъэгумэклэрым нэм клэгъэатклорэ лэзэгъу уцыр зэ-рищыклагъэр? Наркотик зы-гъэфедэрэм ынэхэр плыжыбы мэхъухэщ, ар клэгъатклэ. Арышъ, апэрэ одыджыныр кьытеуагъэклэ лъыгъэ, лъыплъ уиулыфгыгъэ. Ушхъагъу имылэу чэфынчъэмэ, е илыагъэу чэ-фымэ, е гужыпкхэ хъугъэмэ — мыхэм зэкълэми уналэ атебдзэн, лъапсэу илэр бгъэуэфын фае. Ахэм афэгъэхыгъэу ны-тыхэм зэлэклэхэр афашлэхъэ адэгъу-щылэнхэ алъэкълыщт клэлэ-егъаджэхэри, специалистхэри.

Непэ зигугъу кьэтшыгъэ клэлэ ныбжьыклэхэм яхэуко-ныгъэ зыдашлэжыгъэу гъогоу занклэ тетыхэу кьытшлэшлы. Шыпкъэр плочтмэ, ежхэм кьызырэхэгъэщэу, неуш кьары-кълостыр кьэшлэгъуае, ау ахэм дэгъоу кьагурэлэ — зэкълэ еж-хэм алэ илэ, акълэуагъэ, язэхэшлыклэ елытыгъэ ящылэныгъэ тапэклэ зэрэклэщтыр. Тафэлъало тшло-игъу шрэгъэ кызыхэгъэфэнэу, зэкълэмыкълонхэу, гъогоу хахы-гъэм пытэу тетыхъэу.

ЖАКЪЕМЫКЪО Аминэ.
Сурэтхэм арытхэр: **органи-зациеу Мыекъяуапэ шызэхэ-щагъэм идиректорэу Игорь Божко; пресс-секретарым ипшэрылэхэр зыгъэзэкълэрэ Константин Зорин; соци-альнэ реабилитацие зыща-хырэ гупчэм илофышлэхэм ащышхэм языгъэпсэфыгъо уахътэ зэрагъаклорэр.**

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Социальнэ фэло-фашIэхэмкIэ гупчэхэм цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр ащыгъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьэгъэ къралыгъо фэло-фашIэр зыфэдэн фаемкIэ шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехьылагъ

Къралыгъо фэло-фашIэхэр нахьышIоу зэхэцэгъэнхэм тегъэпсыхьагъэу, Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениехэм юридическэ, физическэ лицэхэм къралыгъо фэло-фашIэхэр зэрафагъэцэкIэн фаемкIэ шапхъэхэр кызырэхыхьэр ШыкIэу Адыгэ Республикэм и Министрэхэм я Кабинет 2009-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м ышIыгъэ унашъоу N 249-р зытетымкIэ аухэсыгъэм диштэу **унашъо сэшIы:**

1. Социальнэ фэло-фашIэхэмкIэ гупчэхэм цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр ащыгъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьэгъэ къралыгъо фэло-фашIэр зыфэдэн фаемкIэ шапхъэхэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнхэу.

2. Цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэхэм ядиректорхэм мы шапхъэхэм адиштэу ялофшIэн зэхэцэнэу.

3. Экономикэмрэ финансхэмрэкIэ отделым ипашъу Г.

А. Митрофановым, социальнэ фэло-фашIэхэм афэгъэ-зэгъэ учреждениехэмкIэ отделым иконсультантэу Ф. М. ПатIэкъом цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэхэм якъралыгъо заданиехэр зэхэгу-цыхэ зыхьукIэ мы унашъор Iэубытыплэ кызыфашIынэу.

4. Къэбар-правовой отделым ипашъу О. В. Долголенкэм мы унашъор Урысые Федерацием исубъектхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс кыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэуэбогъэхэм» къащыхэутыгъэным апае аIэкигъэхьанэу.

5. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым шышъхьэIум и 30-м ышIыгъэ унашъоу N 259-р зытетэу «Зыныбжэ хэкIотагъэхэм ыкIи сэкъатныгъэ зылэхэу

зышъхьэ зезымыхьажьышъухэрэм ядэжэ кIохэзэ социальнэ фэло-фашIэхэр афызэхэщэгъэным тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениехэм къралыгъо фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэн фаемкIэ шапхъэхэр ухэсыгъэнхэм ехьылагъ» зыфиIорэм кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу.

6. ЗыкIатхэхэрэм щегъэжъагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхьу.

7. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и министрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекъяупэ,
чъэпыогъум и 17, 2011-рэ илъэс
N 255

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм ИофшIэнырэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым мэкъуогъум и 30-м ышIыгъэ унашъоу N 150-р зытетэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэу «Адыгейм икIэлэцIыкIухэр» зыфиIоу 2012 — 2014-рэ илъэсхэм ателъытагъэм ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Бюджет мылъкур нахь шIуагъэ кытэу гъэфедэгъэным фэшI **унашъо сэшIы:**

1. Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ, 2012 — 2014-рэ илъэсхэм ателъытэгъэ ведомствэ программэу «Адыгейм икIэлэцIыкIухэр» зыфиIоу Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым мэкъуогъум и 30-м ышIыгъэ унашъоу N 150-р зытетымкIэ аухэсыгъэм мыщ фэдэ зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу:

1.1. Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэм ипаспорт исатырэу «Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ индикаторхэр» зыфиIорэм хэт пчъагъэу «180»-р пчъагъэу «185»-кIэ зэблэхьугъэнэу;

1.2. Я 3-рэ разделым играфахэу «2012-рэ илъэсым»,

«2014-рэ илъэсым» зыфиIохэрэм ахэт пчъагъэхэу «55-р», «60»-р пчъагъэхэу «60»-кIэ ыкIи «65»-кIэ зэблэхьугъэнхэу.

2. Къэбар-правовой отделым ипашъу О. В. Долголенкэм унашъом зыкIатхэхэрэм щегъэжъагъэу мэфи 5-м кыкIоцIл:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт игъэхьэгъэным ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс кыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэуэбогъэхэр» зыфиIорэм къащыхэутыгъэным ыналэ атыригъэ-тынэу;

— мы унашъор Урысые Федерацием исубъектхэм

яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм цыIэм Iэкигъэхьанэу.

3. Заштэрэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхьу.

4. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и министрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекъяупэ,
чъэпыогъум и 25-рэ, 2011-рэ илъэс
N 269

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым чъэпыогъум и 14-м ышIыгъэ унашъоу N 250-р зытетэу «Адыгэ Республикэм щыпсэухэу 2011-рэ илъэсым псыкIуным зэрар зэрихыгъэхэм IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэным ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм щыпсэухэу 2011-рэ илъэсым псыкIуным зэрар зэрихыгъэхэм лъэшэу яшыкIэгъэ пкыгъэхэр зэрашIокIодыгъэм епхыгъэу зэтыгъо мылъку IэпыIэгурэ финанс IэпыIэгурэ ахэм зэрарагъэгъотышт шIыкIэм хэбзэ икъу хэлъхьэгъэным тегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм щыпсэухэу 2011-рэ илъэсым псыкIуным зэрар зэрихыгъэхэм лъэшэу яшыкIэгъэ пкыгъэхэр зэрашIокIодыгъэм епхыгъэу зэтыгъо мылъку IэпыIэгурэ финанс IэпыIэгурэ ахэм зэрарагъэгъотышт ШыкIэу Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым чъэпыогъум и 14-м ышIыгъэ унашъоу N 250-р зытетымкIэ аухэсыгъэм мыщ фэдэ зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу:

1.1. Я 5-рэ пунктым мы кыкIэлъыкIорэ абзацхэр хэгъэхьожьыгъэнхэу:

«Унэр зиер е унагъом щыщэу зыныбжэ икъугъэу актыр зэхэгуэцэ зэхьум щытыгъэр ыкIи а актым кIэтхэжьыгъэр зылэIкIэ, ащ идунай зихьожьыгъэ нэуж мэзиплI тешIэфэ нэс Урысые Федерацием и Граждан кодекс ия 1183-рэ статья диштэу унагъом исхэм ащыц горэм илицевой счет зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгур рагъахьэ унагъом исхэр зэкIэ

ащ кызырзэзэгъыхэрэм ехьылIэгъэ тхыгъэр, унагъом щы-щыгъэр зэрэллагъэм ехьылIэгъэ свидетельствэм иоригиналрэ икопиерэ ащ чIыплэ органым зырихьылIэхэкIэ. Унагъом ис пстэуми ателъытэгъэ ахьщэр зэрэщытэу зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгукIэ афагъаIо.

Унэр зиер е унагъом щыщэу зыныбжэ икъугъэу актыр зэхэгуэцэ зэхьум щытыгъэр ыкIи а актым кIэтхэжьыгъэр е унагъом щыщ нэмыкIырэр зылэIкIэ, зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъоу фагъэуцугъэр ащ идунай зихьожьыгъэ нэуж мэзиплI зытешIэкIэ кIэным хагъахьэ ыкIи Урысые Федерацием и Граждан кодекс зэрэщыгъэнэфэгъэ шIыкIэм тетэу а кIэныр зэрагъаIо. КIэныр ыгъэфедэным ифитыныгъэ зэриIэр къэзыушыхьатырэ сборникэу зарихьылIэкIэ ары зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгур ащ кызыратырэ.»

1.2. Я 6-рэ пунктым мы кыкIэлъыкIорэ абзацхэр хэгъэхьожьыгъэнхэу:

«Унагъом ышъхьэ е унагъом щыщэу зыныбжэ икъугъэу актыр зэхэгуэцэ зэхьум щытыгъэр ыкIи а актым кIэтхэжьыгъэр зылэIкIэ, ащ идунай зихьожьыгъэ нэуж мэзиплI тешIэфэ нэс Урысые Федерацием и Граждан кодекс ия 1183-рэ статья диштэу унагъом исхэм ащыц горэм илицевой счет ахьщэ IэпыIэгур рагъахьэ унагъом

исхэр зэкIэ ащ кызырзэзэгъыхэрэм ехьылIэгъэ тхыгъэр, унагъом щыщыгъэр зэрэллагъэм ехьылIэгъэ свидетельствэм иоригиналрэ икопиерэ ащ чIыплэ органым зырихьылIэхэкIэ. Унагъом ис пстэуми ателъытэгъэ ахьщэр зэрэщытэу мылъку IэпыIэгукIэ афагъаIо.

Унагъом ышъхьэ е унагъом щыщэу зыныбжэ икъугъэу актыр зэхэгуэцэ зэхьум щытыгъэр ыкIи а актым кIэтхэжьыгъэр е унагъом щыщ нэмыкIырэр зылэIкIэ, зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъоу фагъэуцугъэр ащ идунай зихьожьыгъэ нэуж мэзиплI зытешIэкIэ кIэным хагъахьэ ыкIи Урысые Федерацием и Граждан кодекс зэрэщыгъэнэфэгъэ шIыкIэм тетэу а кIэныр зэрагъаIо. КIэныр ыгъэфедэным ифитыныгъэ зэриIэр къэзыушыхьатырэ тхыгъэр зарихьылIэкIэ ары ахьщэ IэпыIэгур ащ кызыратырэ.»

2. Заштэрэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и министрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекъяупэ,
чъэпыогъум и 25-рэ, 2011-рэ илъэс
N 270

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым шэкIогъум и 1-м ышIыгъэ унашъоу N 311-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъралыгъо граждан кьулыкьушIэхэм япшъэрылхэр зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъызыфырэ ыкIи ахэм азыфагу кьитэдджерэ зэмызэгъыныгъэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Унашъо сэшIы:

1. Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым шэкIогъум и 1-м ышIыгъэ унашъоу N 311-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъралыгъо граждан кьулыкьушIэхэм япшъэрылхэр зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъызыфырэ ыкIи ахэм азыфагу кьитэдджерэ зэмызэгъы-

ныгъэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьылагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэнэу, Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым шэкIогъум и 1-м ышIыгъэ унашъоу N 311-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъралыгъо граждан кьулыкьушIэхэм япшъэрылхэр зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъызыфырэ ыкIи ахэм

азыфагу кьитэдджерэ зэмызэгъыныгъэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием ехьылагъ» зыфиIорэм игуадзэу N 1-р мыщ голь гуадзэм диштэу икIэрыкIэу кьэтыжьыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и министрэу Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекъяупэ,
чъэпыогъум и 28-рэ, 2011-рэ илъэс
N 276

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ышIыгъэ унашъоу N 276-р зытетым игуадз

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым шэкIогъум и 1-м ышIыгъэ унашъоу N 311-р зытетым игуадзэу N 1-р

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъралыгъо граждан кьулыкьушIэхэм япшъэрылхэр зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъызыфырэ ыкIи ахэм азыфагу кьитэдджерэ зэмызэгъыныгъэхэр дэзыгъэзыжьырэ комиссием хэтхэр

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ иминистрэ ипэрэ гуадз — комиссием итхьамат; Адыгэ Республикэм ИофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ иминистрэ игуадз — комиссием итхьаматэ игуадз;

Къэбар-правовой отделым иведущэ консультант —

комиссием исекретарь;

Къэбар-правовой отделым ипаш;

Экономикэмрэ финансхэмрэкIэ отделым ипаш;

ИофшIэн зэфыштыгъэхэмкIэ ыкIи социальнэ зэдэлэжъэныгъэмкIэ отделым ипаш.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэрэ Адыгэ Респуб-

ликэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации и Тхьамат (зэрэззэгъыхэрэм тетэу);

Научнэ организациехэм, гурыт, апшъэрэ профессиональнэ гъэсэныгъэ ыкIи профессиональнэ гъэсэныгъэ тедзэ языгъэгъотырэ учреждениехэм яIыкIунтIоу зифошIэн къралыгъо кьулыкьум епхыгъэр.

Урысые Федерацием и Президент ихэдзынхэу 2012-рэ илъэсым гъэтхапэм и 4-м щыІэнхэу агъэнэфагъэхэм ахэлэжъэштхэ пІэлъэ- пІальэкІэ къыдэкІыхэрэ региональнэ къэралыгъо изданиехэр

(КъызыкІэлъыкІорэр тыгъэгъазэм и 9-м
къыдэкІыгъэ номерым ит).

№ п/п	КъыдэкІы- хэрэм ацІэхэр	Юридическэ адресыр	СМИ-м изэхэщакІохэр (зэхэщэкІо гуадзэхэр)	Редакцием изэхэщакІор (зэхэщэкІо гуадзэр)	Къызэрэ- дэкІырэ пчъагъэр	Устав мылькум МО-м иІа- хъэу хэлъыр (процент пчъагъ)	Къэралыгъо ІэпыІэгъур зы- фэдэр ыкІи зыфэдиизыр (сомэ мин пчъагъ)
1	«Адыгэ макъ» «Го- лос адыга» (гъэзет)	урамэу Первомайскэр, унэр 197-рэ, къ. Мыекъуапэ, Адыгэ Республикэр, 385000	Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет, Адыгэ Республикэм и Къэ- ралыгъо Совет — Хасэр	Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр	тхъама- фэм 5	100	10860.0 (субсидие)
2	«Советская Адыгея» (гъэзет)	урамэу Первомайскэр, унэр 197-рэ, къ. Мыекъуапэ, Адыгэ Республикэр, 385000	Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет, Адыгэ Республикэм и Къэ- ралыгъо Совет — Хасэр	Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр	тхъама- фэм 5	100	8903.1 (субсидие)
3	«Зкъош- ныгъ» «Дружба» (журнал)	урамэу Советскэр, унэр 217-рэ, къ. Мыекъуапэ, Адыгэ Республикэр, 385000	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ комитетыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэрал- хэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ коми- тетыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	кварта- лым 1	100	2410.5 (суб- сидие)
4	«Литератур- ная Адыгея» (журнал)	урамэу Советскэр, унэр 217-рэ, къ. Мыекъуапэ, Адыгэ Республикэр	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ комитетыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэрал- хэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ коми- тетыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	кварта- лым 1	100	
5	«Жъогъо- бын» («Со- звездие») (журнал)	урамэу Советскэр, унэр 217-рэ, къ. Мыекъуапэ, Адыгэ Республикэр	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ комитетыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэрал- хэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ коми- тетыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	кварта- лым 1	100	
6	«Родничок Адыгеи» (кІэлэцІыкІу журнал)	урамэу Советскэр, унэр 217-рэ, къ. Мыекъуапэ, Адыгэ Республикэр	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ комитетыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	Лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэрал- хэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ комите- тыр, Адыгеим итхакІохэм я Союз	кварта- лым 1	100	

ОНСМК-м ипашэу В.А. ТЕРЕБРЮХОВ

Урысые Федерацием и Президент ихэдзынхэу 2012-рэ илъэсым гъэтхапэм и 4-м щыІэштхэу агъэнэфагъэхэм телерадиовещанием ирегинальнэ организациехэу ахэлэжъэштхэр

№ п/п	Телерадиовещание организацием цІэу иІэр	СМИ-м цІэу иІэр	Юридическэ адресыр	ЗэхэщакІохэр	Муниципальнэ ІэпыІэгъур зыфэ- диизыр (сомэ мин пчъагъ)	устав мылькум МО-м иІахъэу хэлъыр (про- цент пчъагъ)
1	МУ «Красногвардейскэ муниципальнэ телевидени- ер» (КМТ)	«Красногвардейскэ муниципаль- нэ телевидением (КМТ)»-м ите- лепрограмм	урамэу Фестивальнэр, унэр 1, селоу Красно- гвардейскэр, Адыгэ Республикэр, 385300	Адыгэ Республикэм и Красногвардейскэ район иадминистра- ции	1367.0	100.0
2	МУ «Зарево»	телепрограммэу «Зарево»	урамэу Шэуджэныр, унэр 14, къу. Хъаку- рынхъабл, Шэуджэн районыр, Адыгэ Рес- публикэр	Адыгэ Республикэм и МО-у «Шэуджэн районым» иадмини- страции	1138.0	100.0
3	МУТРВ-у «Кошхъабл»	телепрограммэу «Кошхъабл — ТВ»	урамэу Лениныр, унэр 10, къу. Кошхъабл, Адыгэ Республикэр, 385400	Адыгэ Республикэм и МО-у «Кошхъаблэ районым» иадмини- страции	1100.0	100.0

ОНСМК-м ипашэу В. А. ТЕРЕБРЮХОВ

Урысые Федерацием и Президент ихэдзынхэу 2012-рэ илъэсым гъэтхапэм и 4-м щыІэштхэу агъэнэфагъэхэм телерадиовещаниемкІэ региональнэ къэралыгъо организациехэу ахэлэжъэштхэр

№ п/п	Телерадиовещание организацием цІэу иІэр	СМИ-м цІэу иІэр	Юридическэ адресыр	ЗэхэщакІохэр	Устав мылькум къэралыгъом иІахъэу хэлъыр (процент пчъагъ)
1	ГТРК-у «АДЫГЕЕР» — ФГУП-у «ВГТРК» ифилиал	телепрограммэхэу Телеканалэу «Урысыер» (Урысые І-р), Урысые ин- формационнэ каналэу «Урысые — 24- р» (Урысые 24-р) радиопрограммэхэу «Урысые радиор», «МАЯК»-р	ур. Жуковскэр, унэр 24-рэ, къ. Мые- къуапэ, Адыгэ Рес- публикэр, 385000	Урысые Федераци- ем и Правительств	100.0

ОНСМК-м ипашэу В. А. ТЕРЕБРЮХОВ

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыгу Iахъхэу зигъунапкъэхэр Адыгэ Республикэм икъэлэ шъхьалэу Мыекъуапэ щызэтемыушъхьафыкыгъэхэр зэрагъэфедэхэрэм ехылагъ» зыфиорэм иа 1-рэ статья зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2011-рэ илъэсым шэклогъум и 16-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыгу Iахъхэу зигъунапкъэхэр Адыгэ Республикэм икъэлэ шъхьалэу Мыекъуапэ щызэтемыушъхьафыкыгъэхэр зэрагъэфедэхэрэм ехылагъ» зыфиорэм иа 1-рэ статья зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыгу Iахъхэу зигъунапкъэхэр Адыгэ Республикэм икъэлэ шъхьалэу Мыекъуапэ щызэтемыушъхьафыкыгъэхэр зэрагъэфедэхэрэм ехылагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 2, 8) иа 1-рэ статья мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 2¹-рэ Iахъхэу хэгъэхьогъэнхэм ыкIи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм;

«2¹. Муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» чыплэ зыгъэIорышIэжынымыкIэ иорганхэм чыгу Iахъхэу зигъунапкъэхэр Адыгэ Республикэм икъэлэ шъхьалэу Мыекъуапэ щызэтемыушъхьафыкыгъэхэм рекламэ пхъэмбгъухэр ащыгъэуцугъэнхэм атегъэпсыхьэгъэ зэзэгъыныгъэхэр адэшлыгъэнымыкIэ полномочиехэр агъэцакIэх.»;

2) я 3-рэ Iахъхэм хэт гушыIэхэу «мы статья иа 2-рэ Iахъхэу щыгъэнхэм фэгъэ спискэм хэмыхьагъэхэр» зыфиIохэрэр гушыIэхэу «мы статья иа 2-рэ, иа

2¹-рэ Iахъхэм зигугъу къамышIыгъэхэр» зыфиIохэрэмкIэ зэблэхьугъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ иIэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжагъэу мы Законом кIуачIэ иIэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэу ТХЪАКIУЩЫНЭ
Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
шэклогъум и 22-рэ, 2011-рэ илъэс
N 52

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн фытегъэпсыхьэгъэ Коцхьэблэ гупчэм» хэхьэрэ «Натырбые псэупIэ унэр» зыфиорэм цыфхэр чIэгъэхьэгъэнхэмкIэ Iофыгъо заулэхэм яхьылагъ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн фытегъэпсыхьэгъэ Коцхьэблэ гупчэм» хэхьэрэ «Натырбые псэупIэ унэр» зыфиорэм цыфхэр чIэгъэхьэгъэнхэмкIэ Iофыгъо заулэхэм зэшIохыкIэ тэрэз афэшIыгъэным пае нормативнэ правовой акт гъэн-фагъэ аштгъэ нэс унашъо сэшIы:

1. Мы къыкIэлъыкIохэрэр ухэсыгъэнхэм:

1.1. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн фытегъэпсыхьэгъэ Коцхьэблэ гупчэм» хэхьэрэ «Натырбые псэупIэ унэр» зыфиорэм цыфхэм зэрысышт унэхэр къызэрашаратыштхэ шIыкIэу пIэлэ гъэн-фагъэм тегъэпсыхьэгъэщтыр;

1.2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн фытегъэпсыхьэгъэ Коцхьэблэ гупчэм» хэхьэрэ «Натырбые псэупIэ унэр» зыфиорэм цыфхэр зэрэчIэхьащтхэ шапхьэхэм альпылIэщт комиссием ехьылIэгъэ положениер.

2. Социальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ учреждениеу афэгъэгъэ отделым (Ф. М. ПатIэкъом), Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм яфэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ Коцхьэблэ гупчэр» зыфиорэм идиректор (З. А. Хьамырзэм) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн фытегъэпсыхьэгъэ Коцхьэблэ гупчэм» хэхьэрэ «Натырбые псэупIэ унэр» зыфиорэм цыфхэр зэрэчIэхьащтхэ шIыкIэм анаIэ тырагъэтынэу.

3. Къэбар-правовой отделым (О. В. Долголенкэм) мы къыкIэлъыкIохэрэр ыгъэцэкIэнхэм:

— Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт мы унашъор ригъэхьанхэм ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм къыхаригъэутынэу;

— Урысые Федерацием и субъектхэм янормативнэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным

пае мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм щыIэм IэкIигъэхьанхэм.

4. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхьу.

5. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъоу N 19-р зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Цыфхэм ясоциальнэ фэIо-фашIэхэм ягъэцэкIэн фытегъэпсыхьэгъэ Коцхьэблэ гупчэр» зыфиорэм цыфхэм зэрысышт унэхэр къызэрашаратыштхэ шIыкIэм ехьылIагъ» зыфиIоу 2008-рэ илъэсым мэзаем и 15-м къыдэкIыгъэм кIуачIэ имыIэжъу лъытэгъэнхэм.

6. Унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм иуплэжIун мы министерствэм иминистрэ иапэрэ гуадзэ фэгъэгъэнхэм.

Министрэ Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
шэклогъум и 11, 2011-рэ илъэс
N 292

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ышIыгъэ унашъоу N 276-р зытетэу «Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым шэклогъум и 1-м ышIыгъэ унашъоу N 311-р зытетэу « Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм япшъэрылхэр зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъызыфырэ ыкIи ахэм азыфагу къыхьухьэрэ зэмызэгъыныгъэхэр дэзыгъэзыжырэ комиссием ехьылIагъ» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм» зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэным ехьылIагъ

Унашъо сэшIы:

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым чъэпыогъум и 28-м ышIыгъэ унашъоу N 276-р зытетэу «Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2010-рэ илъэсым шэклогъум и 1-м ышIыгъэ унашъоу N 311-р зытетэу

« Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъэралыгъо граждан къулыкъушIэхэм япшъэрылхэр зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъызыфырэ ыкIи ахэм азыфагу къыхьухьэрэ зэмызэгъыныгъэхэр дэзыгъэзыжырэ комиссием ехьылIагъ» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм» игуадзэ зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэ-

нэу, я 7-рэ абзацым хэт гушыIэу «тхьамат» зыфиорэр гушыIэу «IыкIо» зыфиорэмкIэ зэблэхьугъэнхэм.

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэ Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
шэклогъум и 18, 2011-рэ илъэс
N 300

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Сабыибэ зэрыс унэгъо ныбжьыкIэхэу щыIэныгъэм чыплэ къын ригъэуцагъэхэм 2012-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу аIэкIэгъэхьэгъэным ехьылIагъ

Гухэлъ гъэнфагъэ зIэ республикэ программэу «Демографием изытет Адыгэ Республикэм нахьышIу щышIыгъэныр» зыфиIоу 2009 — 2012-рэ илъэсхэм ателъытагъэр гъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьагъэу унашъо сэшIы:

1. Ухэсыгъэнхэм:

1.1. Сабыибэ зэрыс унэгъо ныбжьыкIэхэу щыIэныгъэм чыплэ къын ригъэуцагъэхэм 2012-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьэрэ шIыкIэм ехьылIэгъэ Положениер гуадзэу N 1-м диштэу.

1.2. 2012-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ IофшIэнымыкIэ ыкIи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкIэ ичIыплэ органхэм гуадзэу N 2-м диштэу зигугъу къэтшIыгъэ ахьщэр зэратырагощт шIыкIэр.

2. КIэлэцIыкIухэм, бзылфыгъэхэм ыкIи унагъом яIофхэмкIэ отделым ипашъу Н. М. Абрэджым сабыибэ зэрыс унэгъо ныбжьыкIэхэу щыIэныгъэм чыплэ къын ригъэуцагъэхэм зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьэрэ шIыкIэм ехьылIэгъэ

Положениер гъэцэкIэгъэнымкIэ ищыкIэгъэ Iофтхьабзэхэр зэрихьанхэм.

3. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ IофшIэнымыкIэ ыкIи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкIэ ичIыплэ органхэм япашъэхэм сабыибэ зэрыс унэгъо ныбжьыкIэхэу щыIэныгъэм чыплэ къын ригъэуцагъэхэм зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъу зэралэклагъэхьэрэ шIыкIэм ехьылIэгъэ Положением диштэу Адыгэ Республикэм икIалэхэмрэ ирайонхэмрэ ямуниципальнэ образованиехэм Iохэр ащызэхашъэнхэм.

4. Къэбар-правовой отделым ипашъу О. В. Долголенкэм унашъом зыкIэтхэхэрэ нэуж мэфитфым къыкIоцI:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт игъэхьэгъэным ыкIи гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэ къэс къыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхэугъоягъэхэм» къащыхьэутыгъэным ыналэ атыригъэтынэу;

— мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ

и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIапIэ IэкIигъэхьанхэм Урысые Федерацием и субъектхэм яшэпхэе правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным фэшI.

5. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ IофшIэнымыкIэ ыкIи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкIэ ичIыплэ органхэм ягупчэ бухгалтериехэм сабыибэ зэрыс унэгъо ныбжьыкIэхэу щыIэныгъэм чыплэ къын ригъэуцагъэхэм зэтыгъо ахьщэ IэпыIэгъур игъом афатIупшынкэу.

6. 2012-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м щегъэжагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхьу.

7. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэ Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ,
тыгъэгъазэм и 2, 2011-рэ илъэс
N 323

ИСКУССТВЭР ТИБАИНЫГЪ

Къашъор шъуашэм къегъэдахэ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гъэпсыкIэ зэригъэпытэрэр, хэхъоныгъэу ышIыхэрэр лъэпкъ къашъом ыбзэкIэ тиартистхэм къалуатэ. Дунаим щызэлъашIэрэ ансамблэу «Налмэсыр» зызэхашагъэр илъэс 75-рэ зэрэхъугъэр игъэкIотыгъэу непэ Мыекъуапэ щыхагъэунэфыкIыщт.

— Тиреспубликэ щызэхашагъэр зэхэхэмэ тигуапэу тахэлажъэ, — игушпысэмэ ташегъэгъуазэ «Налмэсым» идиректорэу, Урысыем изаслуженнэ артистэу, Адыгеим инароднэ артистэу Бэстэ Азмэт. — Адыгэ шъуашэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ пчыхъэзэхэхэр апэрэу Мыекъуапэ мыгъэ шыкIуагъ. Ащ зыфэдгъэхьызы-

рынэу тызыфежъэм, тиартистхэр гушIом зэрихъэщтыгъэх. Лъэпкъ шъуашэм мэхъанэу иIэм зыкъегъэIтыгъэным зэрэхэлажъэхэрэм рыгушоштыгъэх.

СурэтышI-модельер цIэрыIоу СтIашъу Юрэ ышIыгъэ адыгэ шъуашэу тиреспубликэ фэгъэхьыгъэр къашъом ыбзэкIэ Дыгъу Иринэ «къыгъэгущылагъ». Шъуа-

Дыгъу Ирин.

Хъакъуй Анжел.

шэр шыгъэу пчэгум ар къызэрихъагъэр, адыгэ къашъор къызэришIыгъэр егъаши тIцыгъушIэжыщтэп.

Мы мафэхэм Дыгъу Иринэ «Адыгэ Республикэм инароднэ артисткэ» зыфиIорэ щытхъуцIэр къыфаусыгъ. Артисткэ цIэрыIом тыгу къыддэлэу тыфэгущыло. Адыгэ Республикэм ищытхъу дунаим нахъ лъагъэу шIэгъынэу фэтэлэ.

«Налмэсым» икъэщы шъхьаIэхэр къэзышIырэ Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Хъакъуй Анжелэ ащыщ. Адыгэ шъуашэм фэгъэхьыгъэ зэхэхэм къашъоу «Тыргъэтаор» Анжелэ къызэрэщышIыгъэр искусствэм

ишIэхъэ лъагэмэ адештэ. Тыргъэтао иобраз къашъомкIэ къыIуатэзэ, лъэпкъ шъуашэм идэхагъи, адыгэ шъуашэм игушпысэхэри IупкIэу къызэлIуихыгъэх.

— Тилъэпкъ, тиреспубликэ шIукIэ дунаим щызэгъашIэрэмэ «Налмэсыр» ахэсэлъытэ, — еIо АР-м и Къэралыгъо премие къызыфагъэшъошэгъэ СтIашъу Юрэ. — Сигуапэу «Налмэсым» тапэкIи Iоф дэсшIэгъэ. Ансамблэ цIэрыIом дэхагъэу тхэлыри, титарихыи гъэшIэгъонэу къелуатэх.

«Налмэсым» ипчыхъэзэхэхэ цыфыбз къекIолIэгъэ. Къашъомрэ лъэпкъ шъуашэмрэ зэрэзепхыгъэхэр ащ щытлэгъуштых.

КIЫМЭФЭ ФУТБОЛЫР

Калининград, Москва хэку, Краснодар...

Мыекъуапэ футболымкIэ икIымэфэ зэнэкъокъу командэ 57-рэ хэлажъэ. Апэрэ купым хэтхэу тыгъэгъазэм и 11-м зэлукIэщтхэм тигъэзетеджэхэр ащытгъэгъуазэх.

«Щагъдый» — «Квант»
«Чыгушъхъ» — «Мыекъуапэ»
«Улап» — МГТУ
«Ошгъутен» — «Урожай».

ЕшIэгъухэр стадионэу «Юностым» щыкIоштых. Апэрэ зэлукIэгъур сыхъатыр 11-м аулэщт.

Зэнэкъокъум Урысыем икомандэ лъэшхэм яфутболистхэри хэлажъэх, ешIэгъухэр гъэшIэгъонэу макIох. «Чыгушъхъэм» очкоуи 9 ригъэкъугъ, апэрэ чIыпIэм щыI. Ащ щешIэрэ Александр Нартиковыр мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» хэт.

— КIымэфэ зэнэкъокъум тыхэлажъэзэ, тиспорт ухъазырыныгъэ хэтэгъахъо, — къелуатэ Александр Нартиковым. — Футболыр зикIасэхэр дгъэгущылохэ тшIоигъу.

— ТиIахыIхэр къуаджэм дэсых, — зэдэгущыIэгъур лъэгъэкIуатэ «Чыгушъхъэм» щешIэрэ Тхьаркъохо Казбек. — Кошхэблэ районым къыкIыхэзэ тиешIэгъухэм яплъыхэрэм тагъэгущылох. Тиреспубликэ и Лышхъэу ТхьакIушынэ Аслан лъэшэу тыфэраз. Аужырэ илъэсхэм футбол ешIапIэхэр тикъуаджэхэм къащызэлIуахыгъэх. Ащ ишIуагъэкIэ ныбжьыкIэу спортым пыщагъэмэ япчъагъэ хэпшыкIэу хэхъо. Новороссийскэ, Краснодар, Калининград, Москва хэкум, Ставрополь, нэмыкI къалэмэ якомандэхэм ащешIэрэ футболистхэр Мыекъуа-

пэ икIымэфэ зэнэкъокъу хэлажъэх. Опыт зилэ футболистхэм тадешIэ зыхъукIэ, лъэкIэу тилэр нахышIоу къызыфэтэгъэфедэ.

— Тэ ящэнэрэ купым щыкIорэ зэнэкъокъум тыхэлажъэ, — еIо Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Академическэ къэшъокIо ансамблэу «Налмэсым» ихудожественнэ пашэу Къулэ Мыхъамэт. — КъэлэпчъэIутэу сешIэ. ИэнтIэ зэфэшъхьафхэр зилэхэр зэнэкъокъум щытэлъэгъух. Футболым тызэрэпылбым ишIуагъэ къытэкIэу тэлъытэ.

Сурэтым итхэр: «Чыгушъхъэм» ифутболистхэу Тхьаркъохо Казбек-рэ Александр Нартиковырэ гушIуагъэу зэфэхъугъэх.

Спорт зэнэкъокъухэмрэ уахъгэмрэ

Язэпхыныгъэ щэпытэ

Краснодар краим футболымкIэ изэлухыгъэ зэнэкъокъоу ныбжьыкIэхэм азыфагу щыкIорэм Адыгэ Республикэм икомандэхэр хэлажъэх. ЩытхъуцIэхэр къыдэзыхырэмэ тиспортсменхэр зэращыщхэм тегъэгущыло.

— Зэнэкъокъур зэрэIуагъэр Краснодар щызэфыхысыжыгъ, — къытиIуагъ АР-м футболымкIэ и СДИОШОР изавучэу Пэнэшъу Махмудэ. — Краим футболымкIэ ипащэхэр зэхэхэм хэлэжъагъэх. Владимир Середа Адыгеим икомандэхэм афэгъэхьыгъэ гушIуагъэу фабэхэр къыIуагъэх, сэнаушIыгъэ зыхэлъ футболист ныбжьыкIэхэр зэрэтиIэхэм ыналэ тыридзагъ.

1996-рэ илъэсым къэхъугъэ кIалэхэр зыхэт купым зыщызэнэкъокъухэм, «Бразилие еджапI» зыфиIорэм шагъасэрэмэ апэрэ чIыпIэр къыдахыгъ. ФК-у «Краснодарым» ятIонэрэ чIыпIэр ыхыгъ. Мыекъуапэ икомандэу Юрий Манченкэр зипащэм ящэнэрэ чIыпIэр къыфагъэшъошагъ. 1998-рэ илъэсым къэхъугъэ кIалэмэ язэнэкъокъу футболымкIэ академиеу «Краснодарым» апэрэ чIыпIэр къышIыдихыгъ. Мыекъуапэ икомандэу Александр Вольвач зипащэр ятIонэрэ хъугъэ, «Кубань» Краснодар ящэнэрэ чIыпIэр къыдихыгъ.

КIымэфэ зэнэкъокъоу Краснодар краим щаблагъэм Адыгэ Республикэм икоманди 4 хэлажъэ. Тренерхэу Юрий Манченкэр, Виталий Аксеновыр, Владимир Финькор зипащэ командэхэр дэгъоу ешIэнхэу ташэгугъы. Краснодар краимрэ Адыгэ Республикэмрэ язэпхыныгъэхэр спортым зэрэшагъэпытэхэрэр зэнэкъокъухэм къагъэлажъо.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЪ Нурбий.